
Źródła do wojny polsko-rosyjskiej 1919-1921 w zasobie Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim Oddział w Tomaszowie Mazowieckim

Niepodległość zawitała do Polski w ostatnich dniach października i pierwszych dniach listopada 1918 r. W końcu tego roku odrodzone państwo polskie obejmowało tylko część ziem polskich, na których faktycznie ustała władza zaborców. W praktyce ograniczało się do Królestwa Polskiego i Galicji. U progu niepodległości kształtująca się na nowo Rzeczpospolita obejmowała zaledwie 140 tys. km² i liczyła około 14,5 mln ludności. Nie miała ona wówczas jeszcze określonych granic.

Jednym z najważniejszych zadań odrodzonego państwa polskiego było dążenie do jak najkorzystniejszego kształtu terytorialnego. Starania te realizowano różnymi sposobami, poczynając od dyplomatycznych zabiegów u zwycięskich państw Ententy, aż na militarnych rozstrzygnięciach kończąc. Spośród konfliktów zbrojnych toczonych o granice, największe znaczenie miała wojna z Rosją Radziecką. Wojna polsko-rosyjska (zwana również wojną polsko-bolszewicką) rozpoczęła się 14 lutego 1919 r. starciem koło miasteczka Mosty na Grodzieńszczyźnie. Jej kulminacyjnym punktem była Bitwa Warszawska, która rozegrała się sto lat temu w sierpniu 1920 r. Konflikt zakończył się 18 marca 1921 r. zawarciem traktatu w Rydze. Zwycięstwo Polski w tej wojnie stało się spoiwem narodu polskiego oraz powodem do dumy dla Polaków.

Wraz z odzyskaniem przez Polskę niepodległości rozpoczęto intensywne prace nad zorganizowaniem sprawnie działającego aparatu administracyjnego, tak cywilnego, jak i wojskowego. Można wyróżnić trzy podstawowe płaszczyzny działalności administracji ogólnej w aspekcie wojskowym. Pierwsza z nich to kwestia ewidencjonowania poborowych i rezerwistów oraz wsparcie dla mobilizacji ludzi i sprzętu. Drugą były sprawy związane m.in. z wypłatą rent i zapomóg dla rodzin wojskowych. Trzecim zadaniem było wychowanie patriotyczne i promocja obronności, animowanie stowarzyszeń działających na rzecz wojska, itp. Pragnąc upamiętnić te ważne wydarzenia zapraszamy do zapoznania się z najciekawszymi dokumentami archiwalnymi do dziejów wojny przechowywanymi w zasobie Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim Oddział w Tomaszowie Mazowieckim. Autorzy wystawy mają nadzieję, że skłonią pasjonatów do obcowania z historią za pośrednictwem źródeł z epoki.

Tomaszów Mazowiecki na początku lat 20. XX w. liczył około 33 000 mieszkańców i znajdował się w województwie łódzkim i powiecie brzezińskim. Wojna i okupacja z lat 1914-1918 wywarły swe bolesne piętno. Upadek zakładów przemysłowych wywołał znaczny wzrost stopy bezrobocia. Warunki sanitarne i aprowizacyjne były uciążliwe dla mieszkańców miasta, na którego barki spadł obowiązek czynnego włączenia się w ogólnonarodowy wysiłek mobilizacyjny. Społeczeństwo miasta wykazało patriotyczną postawę. W mieście zorganizowały się i aktywnie działały: Komitet Obrony Kresów oraz Obywatelski Komitet Obrony Państwa. Miasto udostępniało kwatery dla wojska, a wielu mieszkańców Tomaszowa czynnie walczyło w szeregach Wojska Polskiego.

Zgromadzone w zasobie Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim Oddział w Tomaszowie Mazowieckim akta administracji samorządowej stanowią cenne źródło informacji. Najciekawsze pod tym względem są akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Zespół ten zawiera informacje związane m.in. z stacjonowaniem na terenie Tomaszowa oddziałów wojskowych oraz przetrzymywaniem jeńców wojennych. Istotnym tematem, pojawiającymi się w dokumentach magistratu Tomaszowa Mazowieckiego jest kwestia świadczeń materiałowych i finansowych na rzecz wojska oraz sprawa środków transportu dla wojska. W omawianym zespole znajduje się także komplet dokumentacji obrazującej proces mobilizacji rekrutów i ochotników. Ciekawym materiałem dającym wykładnię patriotyzmu i hojności społeczeństwa jest jednostka archiwalna poświęcona działalności lokalnych struktur Polskiego Czerwonego Krzyża. Znaleźć w niej można zestawienie pozyskanych materiałów oraz środków finansowych podczas zbiórki z dnia 15 października 1919 r., a także wzmiankę o przyznaniu charakteru wojskowego składom kolejowym wysłanym na front z darami od organizacji społecznych.

Bogaty materiał źródłowy dotyczący wojny polsko-rosyjskiej prezentują akta gmin wiejskich, w których znajduje się wiele interesujących materiałów dotyczących zabezpieczenia materiałowego wojska. Na uwagę zasługują m.in. listy poborowych. Zestawienia te zawierają niekiedy szczegółowe informacje o kondycji fizycznej żołnierzy, przebiegu służby wojskowej, miejscu zamieszkania itp.

Prezentowane na wystawie materiały stanowią wybór przykładów ukazujących zarówno wysiłek wojenny społeczeństwa regionu, jak również potencjał informacyjny tomaszowskich archiwaliów. Serdecznie zapraszamy do obejrzenia wystawy oraz rozwijania własnych pasji historycznych w oparciu o źródła archiwalne.

Brzeziny, dnia 31 I 1920 r.

T-wo Czerwonego Krzyża

o d d z i a ł D o

w Brzezinasch.

Zarządu Głównego

Nr. 1/20.

T-wo Czerwonego Krzyża

dotyczy zbiórki 15/X.19 r.

w W a r s z a w i e .

Przekazami pocztowymi Nr.Nr. 36/57 z dn.12/XI.19 r. na Mk. 20000.-

"	"	"	60	"	13/XI.19 r.	"	1000.-
"	"	"	19/23	"	2/XII.19 r.	"	5000.-
"	"	"	213,213/16	"	20/XII.19 r.	"	2131.-

wysłałmy zebrane podczas kwasty w dn.15/X.19. razem Mk. 28131.-

Również marek dwadzieścia osiem tysięcy sto trzydzieści jedna, po potrąceniu Mk.68 i fen.55, wydanych na opłatę pocztową.

Ponadto wysłałmy Zarządowi równocześnie listem pieniężnym rb.55.- k.7.-, zaś zebrane w srebro zdawkową monetą rb.8 kop.20, i w miedzi b.1 kop. 11 oddaliśmy bezinteresownie do Kasy Skarbowej powiatowej na rzecz Skarbu za pokwitowaniem Nr.80311.

W naturze dostarczyły folwarki i drobni rolnicy do 5-ciu składnic zbożowych Sejmiku Brzezińskiego do dyspozycji Zarządu: żyta 5914,5 kg., szenicy 15 kg., jęczmienia 318 kg., owsa 11 kg., maki żytniej 572 kg., paszy jęczmiennej 52 kg., pęczaka 0,5 kg., razem 68 otm. i osiemdziesiąt trzy i pół kg. zboża i maki.

48 korcy kartofli wskutek mrozów sprzedano szpitalom za łączną sumę 1400.-Mk. i sumę tę wliczono do wysyłki pieniężnej.

Za pośrednictwem członka Zarządu Oddziału naszego pani Giesławej z Dmosina przesyłaliśmy w końcu listopada z bielizny, zebrane: 5 koszul, 15 sztuk kaletnic, 1 p. swiętek, 1 p. pończoch, 3 p. skarpetek, 1 p. spodni, 4 k. bawełnianego materiału, 4 prześcieradła, 3 ręczniki, 2 p. rękawki, 3 k. płótna, 1 p. butów i 1 chusteczka.

Prócz tego jest w składnicach zbożowych do zabrania razem z produktami 5 koszul, 1 p. kaletnic, 1 jesiek, 2 1/4 płótna, 3 kawałki płótna, 1 kamizelka.

Wziny /włóscianie łącznie z folwarkami/ i misa złożyły w gotówce

gm. Gałków	Mk. 2033.50	
" Mikełajew	" 1369.40	rb. 1.00

Do przeniesienia	Mk. 3477.90	rb. 1.00
------------------	-------------	----------

**Zestawienie pozyskanych materiałów i środków finansowych,
APTМ, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/338**

**Korespondencja w sprawie transportów wojskowych,
APTМ, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/338**

OBYWATELE RZECZYPOSPOLITEJ!

OJCZYZNA W POTRZEBIE!

Wrogowie otaczający nas zewsząd skupili wszystkie siły, by zniszczyć wywalczoną krwią i trudem żołnierza polskiego niepodległość naszą. Zastępy najeźdźców, ciągnące aż z głębi Azji, usiłują złamać bohaterskie wojska nasze, by runąć na Polskę, stratedować nasze niwy, spalić wsie i miasta i na cmentarzysku polskim rozpocząć swoje straszne panowanie.

Jak jednolity, niewzruszony mur stanąć musimy do oporu. O pierś całego narodu rozbić się ma nawała bolszewizmu. Jedność, zgoda i wytężona praca niech skupi nas wszystkich dla wspólnej sprawy!

Żołnierz polski, krwią broczący na froncie, musi mieć to przeświadczenie, iż stoi za nim cały naród, każdej chwili gotowy przyjąć mu z pomocą.

Chwila taka nadeszła.

Wzywamy tedy wszystkich, zdolnych do noszenia broni, by dobrowolnie zaciągali się w szeregi armji, stwierdzając, iż za Ojczyznę każdy w Polsce z własnej woli gotów złożyć krew i życie.

Niech śpieszą wszyscy: i ci, młodość i siłę czujący w żyłach, co żelazem odpierać będą najazd wroga, i ci, którzy stanąć mogą do pracy w instytucjach wojskowych, by zwolnić z nich i zastąpić tych, co na froncie przydatni być mogą. Niech na wołanie Polski nie zabraknie żadnego z jej wiernych i prawych synów, co wzorem ojców i dziadów pokotem położą wroga u stóp Rzeczypospolitej.

Wszystko dla zwycięstwa! Do broni!

W imieniu Rady Obrony Państwa

J. Piłsudski

Naczelnik Państwa i Naczelny Wódz.

Warszawa, dnia 2 lipca 1920 r.

Decyzja Państwowa Nr. 10364 z VII. 20.

**Odezwa Naczelnika Państwa do Polaków,
APTМ, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/299**

W obrenie ziemi i wolności.

Bolszewickie wojsko zajęło już prawie całą Ukrainę. Szerzy ono w tym kraju gwałt, ucisk bez granic i mści się za te kilka tygodni prawdziwej wolności, którą Wojska Polskie przyniosły Ukrainie.

Czerzwyczajki działają tam ponownie. Tortury, masowe rozstrzeliwania, cyniczne mordowanie rannych jeńców wojennych po szpitalach, uśmiercanie przedewszystkiem Polaków — oto oznaki wolności sowieckiej.

Robotnicy, włościanie, i ty, szary, mężny żołnierzu — **nie wierzcie ludaszkowskim obietnicom czerwonych katów rosyjskich.**

Gdyby prawdą było, iż niosą oni wolność i sprawiedliwość wszystkim narodom i ludom, zamieszkującym dawne państwo cara — czyż nie należałoby zwołać Sejmu Ukraińskiego do Kijowa na zasadach powszechnych wyborów?

Lud ukraiński powinien sam stanowić o swoim losie. Niech wyraźnie ogłosi swoją wolę, czy chce opieki czerwonych katów z Moskwy, czy też chce dotrzymać sojuszu swoim oswobodzicielom — Polakom.

Dlaczego hordy konne Budiennego palą, mordują, torturują Ukrainę? Lud tamtejszy, chłopci ukraińscy, w panicznej trwodze uciekają, kryją się, chronią w stepach i jarach resztki swego dobytku.

„Cała południowo-zachodnia Ukraina wyludniona, ludność uciekła” jak głosi ostatnie pismo bolszewików (Krasnyj Kawalerist Nr. 146 z 3 czerwca 1920 roku).

W tej ofenzywie czerwonych wojsk widać plany starego, carskiego wojska, gnanego na podbój Warszawy, Lwowa i Krakowa.

Mnogie pułki kozaków Uralskich, Terskich, Syberyjskich, Semireczyńskich i Astrachańskich, — te konne dzikie hordy, tak dobrze nam znane z ulic Warszawy, Łodzi, Żyrardowa, Dąbrowy, Częstochowy, z osad i wsi polskich w okresie walki z moskiewskim caratem, stały pod wodzą Budiennego już u granic rdzennie polskich powiatów.

Ludu roboczy, jeśli nie chcesz niewoli, katorgi, więzień, nahałek, knutów, tortur — to spiesz w szeregi Armji Polskiej.

Jeśli zwycięży czerwona Moskwa w obecnej dobie, gdy twoi przedstawiciele w Sejmie układają Konstytucję, uchwalają prawo wieczystej twojej własności do gruntów, łąk i lasów w Polsce, gdy już czynem się staje reforma rolna, — to w niwecz pójdą twoje zdobycze polityczne i społeczne prawa. Zapanuje tyranja i absolutyzm. Miast rządu ludowego pochwycą władzę komisarze z Moskwy i Petersburga.

I piękną Ziemię Polską pokryje zezerniały całun skrzepłej krwi, jak okrywa dziś Rosję i Ukrainę.

I będzie rządził w Polsce nie Sejm Suwerenny, a liczna banda żydów i moskali Trockiego i Lenina.

I zabiorą nam ostatni kęs chleba od ust.

Polacy, bracia wolności, do szeregu, do bronii! Wróg chce nam wydrzeć ziemię, wróg chce nas w niewolników swoich zamienić.

Na pomoc żołnierzom naszym! A katowskie sotnie zawrócą na swoje stepy mongolskie.

**Obwieszczenie - "W obronie ziemi i wolności",
APTМ, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/299**

Spis
własności domi miasta Łowicza Mazowiec.

Nr domu	Właściciel i imię	Miejscowość	Klasa	Miejscowość
1	Auer Feliz	Stolarska 7	1	
2	Auer Rubin	7	1	
3	Baranowski Władysław	Żurzelicha 13	1	
4	Balbin Jakub	Kramarska 27	1	
5	Bertold Kasper	Sw. Anton. 27	2	
6	Bieżycki Roman	Wodna 67	1	
7	Babin Jakub	50	1	
8	Babin Józef	25	1	
9	Bernsztajn Zygmunt	Ł. Warszawska 2		
10	Bieżycki Władysław	Wjerszka 1		
11	Bieda Jan	Piaskowa 7	1	
12	Bakowski Stanisław	25	1	
13	Bernsztajn Jakub	Warszawska 5	1	
14	Bakier Marek	Żurzelicha 13	1	
15	Branicki Franciszek	Ł. Warszawska 1		
16	Bryk Stefan	Wiczyńska 7		
17	Bieżycki Antoni	Wodna 47	1	
18	Bieżycki Józef	Ł. Wjerszka 5	1	
19	Bieżycki Józef		1	
20	Billa Jan	Piaskowa 17	1	
21	Bieżycki Wincenty	Żurzelicha 10	1	
22	Bieżycki Julia	158	1	
23	Ello Benjamin	Warszawska 40	1	
24	Lajman Wincenty	Ł. Wjerszka 30	1	

**Spis posiadaczy koni,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/222**

Nr koni	Nazwa koni	ulica.	W lata kon.	Wzrost w cm	Waga w kg	Wzrost w cm	Waga w kg	Wzrost w cm	Waga w kg
1	Ante Alia	Stolarska 7	1	10	~	10	2591		
2	Ante Ruben	"	1	10	~	10	2571		
3	Baranowski Władysław	Spółdzielca 15	1	10	~	10	2564		
4	Belka Kask	Pracowna 27	1	10	~	10	2219		
5	Balthold Maurycy	W. Słona 27	2	20	~	20	2210		
6	Boniek Poczci	Wodna 7	1	10	~	10	2521		
7	Borja Jakob	"	20	10	~	10	2110		
8	Borja	"	23	10	~	10	2593		
9	Borussia Jussucan	W. Słona 5	2	20	~	20	2293		
10	Borja Władysław	W. Słona 55	1	10	~	10	2463		
11	Bart Jan	Pracowna 7	1	10	~	10	2530		
12	Bakowski Stanisław	"	23	10	~	10	2570		
13	Bukieja Kask	W. Słona 5	1	10	~	10	2575		
14	Bukier Harecia	Królewska 15	1	10	~	10	~		
15	Boruch Braciszek	W. Słona 56	1	10	~	10	2781		
16	Boruch Stefan	W. Słona 20	1	10	~	10	2439		
17	Borja Antoni	Wodna 27	1	10	~	10	2585		
18	Borja	W. Słona 54	1	10	~	10	2588		
19	Borja	"	1	10	~	10	2461		
20	Bella Jan	Pracowna 19	1	10	~	10	2571		
21	Boruch Wincenty	Karłowicza 10	1	10	~	10	2515		
22	Borja	"	15	10	~	10	2559		
23	Ell Poljanin	W. Słona 45	1	10	~	10	~		
24	Baranek Katarzyna	W. Słona 55	1	10	~	10	2591		
25	Grzegorz Józef	Pracowna 25	1	10	~	10	2548		
26	Grzegorz Jan	Pracowna 19	1	10	~	10	2462		
27	Grundman Israel	Stolarska 20	1	10	~	10	2465		
28	Gold Włodek	Polna 25	1	10	~	10	2498		
29	Grzegorz Józef	Wodna 6	1	10	~	10	2452		
30	Włodzisław Maciej	Pracowna 53	1	10	~	10	2544		
31	Grzegorz Gustaw	Pracowna 11	1	10	~	10	2532		
32	Grzegorz Szymon	"	25	10	~	10	2559		

**Wykaz posiadaczy koni,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/223**

OGŁOSZENIE.

Niniejszym podaje się do wiadomości w myśl art. 3 rozporządzenia o poborze koni z dnia 26/VII-19, aby klacze licencjonowane na plac poboru koni nie były doprowadzane.

Prezydent

St. Gruszczyński.

Tomaszów 10 Maja 1920 r.

Ogłoszenie o poborze koni,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/279

Korespondencja w sprawie poboru,
APTМ, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/169

Korespondencja w sprawie rezerwistek pobierających zapomogę ,
APTМ, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/172

Wykaz rezerwistek,
APTМ, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/172

OGŁOSZENIE.

Popisowi rocznika 1896 pragnący uzyskać odroczenie służby wojskowej z art. 61, winni złożyć podania do biura Magistratu — Wydział Policyjno-Wojskowy do dnia 15 b. m. celem uzyskania powtórnej ulgi.

Po upływie wymienionego terminu podania przyjmowane nie będą.

Prezydent

St. Gruszczyński.

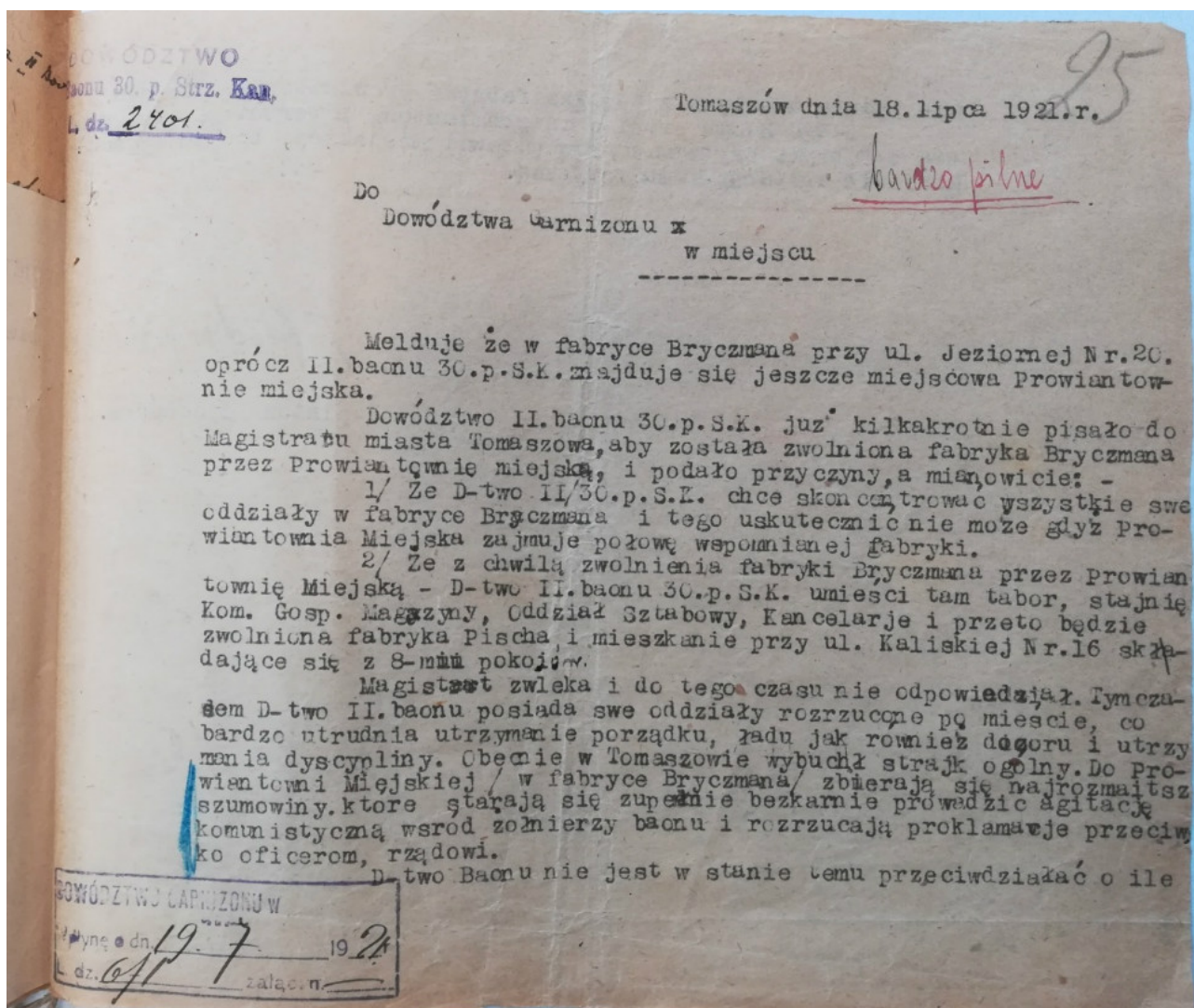
Tomaszów 10 Maja 1920 r.

✖

**Korespondencja w sprawie zażeń wojskowych komisji poborowych,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/169**

✖

**Korespondencja w sprawie jeńców,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/319**

**Korespondencja z dowództwem garnizonu,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/289**

✖

**Korespondencja w sprawie schroniska dla jeńców,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/163**

1. 01.09.09
Odpis Telegramy

W myśl depeszy N.796 M.S.W.Dep.1 wk.D-Łwe Garnizonu niezwy-
nie telegraficznie zamelduje wprost do oddziału 7 D.O.G.Łódź Sk-
wa N.1 wiele w jego obrębie znajdujących się placów ćwiczeń które by-
poprzednio własnością państw-zabierczych również rozumie się pod-
nie tylko place ćwiczeń lecz obozy poligony i t.d. jednym słowem
wszystkie grunta państwowe lub komunalne będące poprzednio pod-
rządem wojskowym względnie oddane do ich użytku w ślad nam nade-
le do dn.12/IX b.m. umyślnym kurjerem dokładny ścisły wykaz z
łączeniem map do 100000 lub do 76000 z oznaczeniem tych obszarów
które są obecnie w użyciu lub zarządzie wojskowym a które zostały
przyjęte przez Dep. i inne władze względnie oddane do parcelacji
stop. N.175 VII

W zastęp.szt.str.

Telefonogram dowództwa Garnizonu,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/169

Tomaszów. d. 18 III 1900. 48
 Do
 D-wa Bańki Kap. 30. p. p.
 w Tomaszowie.
Karta służbowa.
 Ad. d. d. 18 III, żołnierowi ualery się ducunie:
 chleb - - - - - 700 gr.
 ziemniaki - - - - - 700 -
 Mięso - - - - - 250 -
 Jaryna twarog - - - - - 150. -
 Wyprawy. Sol - - - - - 15. -
 Fluszer - - - - - 30 -
 Cebula siwca - - - - - 12, 5 -
 Ocet - - - - - 1. cth.
 Kłaczyna susz. - - - - - 1 gr.

Karta służbowa,
 APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/169

6/8.19

Tomaszów dn. 6.8.19.

ROZKAZ DZIENNY N. 96.

- a) Oficer inspekcyjny garnizonu nadzień 6.8. ppor. Zamarski.
- b) kompania służbowa na dzień 6.8.3-a komp. rekr. B.

W dniu 6 sierpnia przypada 5-o letnia rocznica przekroczenia granicy Królestwa Polskiego przez pierwsze oddziały strzeleckie. Ci pierwsi żołnierze to początek dzisiejszej Armii Polskiej.

Dzień 6 sierpnia to nowe zerwanie się ducha polskiego do walki o wolność, tym razem zwycięskie.

Dla uczczenia rocznicy 6 sierpnia zarządzam:

- 1) nabożeństwo uroczyste o godz. 9-oj a następnie defilada na Placu Kościuski, instrukcji i udzieli kom. Placu
- 2) ppor. A. poprowadzi por. Kozłowski, - 1 k.r. ppor. Stęcki, 2 k.r. pchor. Werg, 3 k.r. pchor. Berezowski, 4 k.r. ppor. Kurcki.
- 3) ppor. A. przeprowadzi por. Kozłowski, - 1 k.r. B. pchor. Bucelński, Zamarski ppor. 2 k.r. B. pchor. Gromiński 3 k.r.

- 4) Ogólne porządkowanie obejmuje kpt. Gwargński, raport złoży kpt. Gwargński oraz każdy z D-ów kompanii.
- 5) Zwolnić żołnierzy z ćwiczeń i służby z wyjątkiem warty niezbędnej służby wewnętrznej.
- 6) Oficer prowiantowy wyda na każdego żołnierza po litrze piwa i 10 papierosów.
- 7) Ze względu na brak lekain okolicznościowy od-czyt odbędzie się dn. 10.8. o godz. 14 w sali stra-ży ogniowej. Obecne wszystkie kompanie i oddziały które poprowadzą oficerowie.

- a) Przydzieleni zostają:
- do komp. rekrutacyjnej: plut. Władysław Szer. - kowalski Ign. i Gumkowski Ign. - 2 3-k.r. 1/30 przybyli ze szpitala mokoto-wskiego, st. toł. Gzymanski Jan. z 2 k.r. ze szpita-la 1/30 Szer. - kowalski Jan. z 1/30 i kuzpoc-ki stan. ze szpit. w Krakowie. Pchor. Kuzłowski Jerzy z kady Placu w Nowcu.
- do 1-oj komp. rekr. st. toł. Rudziński Wł. i Pasturski Ign.

- Na etat 8.8. przydzielono dn. 29.7. 1 konia dn. 4.8. - 2 konie (do rozporządzenia adiutanta)
- 2 kady 11. kowicz.

- b) Przeniesieni zostają:
- Szer. Maika Ant. z 1-oj k.r. do prowiantury (komp. kowcz.
- (-konk. D. 6.8.19. N. 100 p. 1)
- ppor. Ciecierski Stan. do D. 6.8.19. do dyspozycji
- Szefa oddz. XI., por. Binder Chęci. do D. 6.8.19. pp. obaj z 30 pp.

Żołnierza z 1 k.r. który pominięciem drogi służbowej stawiał do raportu do gen. Gwargńskiego - rzę 4-o dniowym aresztem ściślym.

U-two komp. pod nazwisko i imię ukaranego, po wezwaniu się na rozk. porządku.

(z rozk. D. 6.8.19. N. 100 p. 9)

- 1) Podzime żołnierza (podoficera), służącego w Wojsku Polskim przysługuje na czas jego służby - praw wojskowy pod warunkami poniżej określonymi.
- 2) Wskazanie:
- a) jeżeli żołnierz przed wstąpieniem do służby w Wojsku Polskim był na utrzymaniu rodziny.
- b) jeżeli rodzina wskutek wstąpienia żołnierza

kompania

3/10

przebiegi i

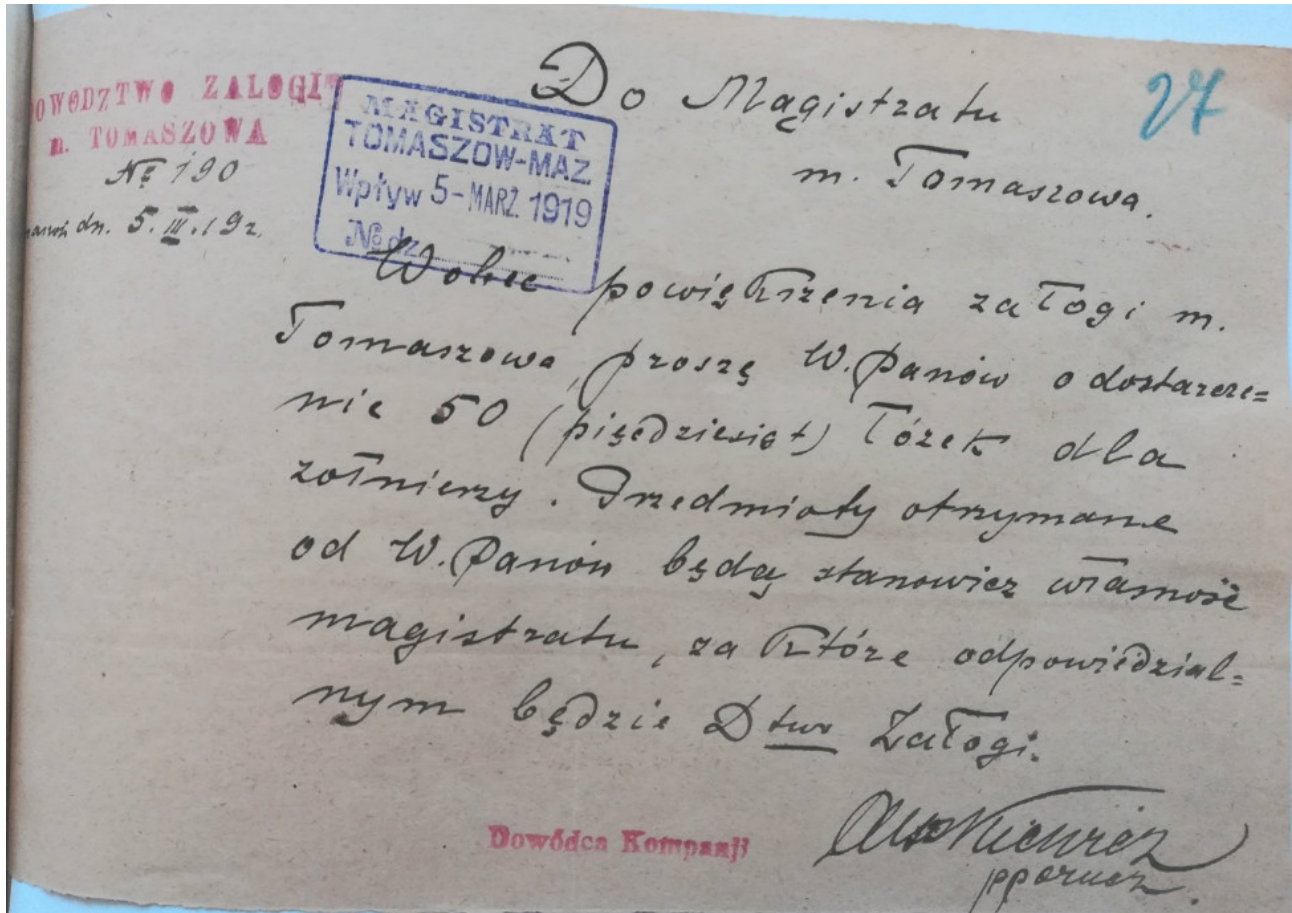
przebiegi koni.

zawieszono pos-

Rozkaz dzienny,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/169

Korespondencja w sprawie świadczeń dla żołnierzy,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/245

Pomoc dla żołnierzy,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/169

M. P. I OP. SP.

188
WARSZAWA, DNIA 19 Maja 1921 r.

921
PAŃSTWOWY URZĄD
POŚREDNICTWA PRACY
I
OPIEKI NAD WYCHODźCAMI
W WARSZAWIE,
PLAC WARECKI 8, TEL. 114-43, 153-34.

Do

Pana Prezydenta

miasta " TOMASZOW - MAZOWIECKI "

ODDZIAŁY URZĘDU:
Plac Warecki 8.

Centralne Biuro Pośred-
nictwa dla rzemieślników,
robotników i służby do-
mowej
123-65.
telefon 153-27.

Oddział Pośrednictwa dla
Umysłowo-Pracujących
telefon 232-16.

Oddział Pośrednictwa
Młodocianych
telefon 18-21.

FILJE URZĘDU:

Praga, Śródkowa 11
telefon 201-73.

Wola, Leszno 140
telefon 110-43.

Śródmieście,
Mariensztat 27
telefon 123-54.

GIEŁDA PRACY
przy oddziałach i filjach
od 9 do 3 i od 5 do 7.

3584/21
W związku z dokonywującą się obecnie demobilizacją-
na skutek porozumienia się Ministerstwa Pracy i Opieki Spo-
łecznej z Ministerstwem Spraw Wojskowych, do Państwowego
Urzędu Pośrednictwa Pracy i Opieki nad Wychodźcami w War-
szawie zgłaszają się masowo zdemobilizowani żołnierze, po-
siadający odpowiednie wykształcenie, praktykę administ-ra-
cyjną, biurową i kwalifikacje do objęcia wszelkich ewentual-
nie wakujących posad na prowincji i kresach.

Wobec powyższego Urząd prosi o podanie wykazu waku-
jących posad oraz wymaganych od kandydatów kwalifikacji.

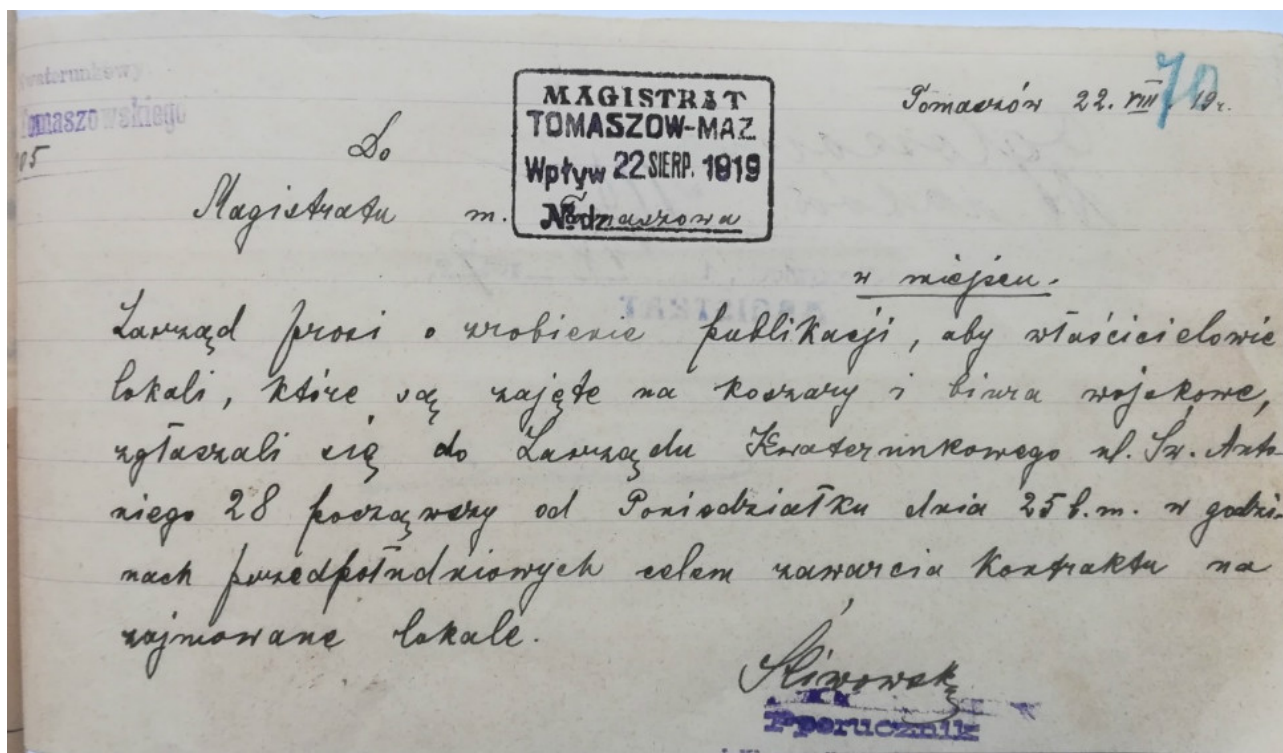
Po otrzymaniu zapotrzebowania Urząd niezwłocznie skie-
ruje podania kandydatów.

Kierownik Urzędu:

Do akt
W sprawie wakatu wzywamy do
przyjęcia odnoszących pracę.
18.6 2p.

MACISTRAT

Korespondencja w sprawie demobilizacji,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/326

Lokale zajęte przez wojsko,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/169

Wada Mięso

169

ODEZWA.

RODACY!

Naród w swoich wielkich mężach cześci samego siebie. Zmartwychwstali do życia wolnego gospodarze, dziś na własnej ziemi potężnej i zwycięskiej Polski obywatele, powinniśmy uczcić i wdzięczność swą okazać Temu, który całe swe życie obronie niepodległości poświęcił i dziś jest Rzeczypospolitej przewodnikiem, wiodącym ją ku lepszej przyszłości.

Za lata ciężkiej pracy, pełnej samozaparcia, za odwagę decyzji i czynu, za mądre sterowanie losami narodu, za szereg świetnych zwycięstw, które żołnierza polskiego na dawne Rzeczypospolitej rubieże zawiodły i imię Polski nowym okryły laurem, za podniesienie sztandaru idei polskiej tak wysoko, że narody sąsiedzkie i dalekie z ufnością się dziś do Polski odnoszą—Naczelnikowi swemu naród polski swą wdzięczność okazać powinien.

Bojownik niepodległości, twórca pierwszych zawiązków siły zbrojnej polskiej, pracownik, który oręż Polski w długim znoju wykuwał, a stworzoną siłę umiał przeciw każdemu z trzech zaborców zwrócić. Zwycięski Wódz, jednomyślnie Naczelnikiem Państwa obrany zasłużył na to, by Mu cały naród swą wdzięczność w sposób godny okazał.

Rodacy! Wzywamy was do wzięcia udziału w ofiarowaniu Józefowi Piłsudskiemu daru narodowego.

Dar musi być hojny, by godzien był zasług Wodza i wdzięczności narodu. Dar musi popłynąć olbrzymią falą ofiar przez całą Polskę, we wszystkich sferach i warstwach społeczeństwa.

OFIARY NALEŻY SKŁADAĆ:

W Banku Tow. Spółdzielczych w Warszawie, w Banku Handlowym w Warszawie i wszystkich filjach, w Głównym Komitecie Daru Narodowego dla Piłsudskiego ul. Bojuena 6 m. 2, w komitetach prowincjonalnych Daru Narodowego dla Piłsudskiego, w redakcjach pism stołecznych i prowincjonalnych w rubryce składek na rzecz Komitetu Daru Narodowego dla Piłsudskiego

**Odezwa w sprawie daru narodowego dla Józefa Piłsudskiego,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/163**

Tomaszowsko-Mazowiecki
KOMITET
Obrony Kresów

dnia 22 Sierpnia 1919 r.

Nr 2.

m. Tomaszów-Mazowiecki

L. An. Goniogowski.
Dr. Guryan.

REGISTRAT
TOMASZÓW-MAZ
Wpływ 22 STYCZ 1919
Ndz 320/19

Do

Wysokiego Magistramu
miasta Tomaszowa - Mazowieckiego.

Tomaszowsko-Mazowiecki - Komitet

Obrony Kresów, zwraca niniejszym gorącą prośbę do Obywatelskich serc W. P. Pana Prezydenta, oraz do całej ławy panów Lawników by w Dobrem rozumieniu naszych zamiarów zechcieli przystąpić na organizację i ekwipowanie ochotników, wysyłanych z naszego miasta pod Lwów, znaczącym sumą pieniężną. Ojczyzna naszego nie motywujemy dłużej boć lempus urzósł, a serca Wasze biją tem samym rytmem, co i Nasze. Obywatele postawieni na szczyście naszego życia społecznego spełnijcie patrijotyczny obowiązek i poświęćcie własnej krwi, łaski i ofiarę, a łaski już ofiarnej. —

Przewodniczący Dr. L. Guryan
Skarbnik R. J. Trzaskowski
Sekretarz P. Kowalski

Magistrat na posiedzeniu w dniu 4 lutego uchwalił wyasygnować
Lidze Kobiet Polskich tysiąc marek na ekwipowanie wychodzących
obywateli tomaszowskich.

1. Wyasygnować 1000 marek z VIII. IX. — dla Lidz Kobiet
2. Do aktów.

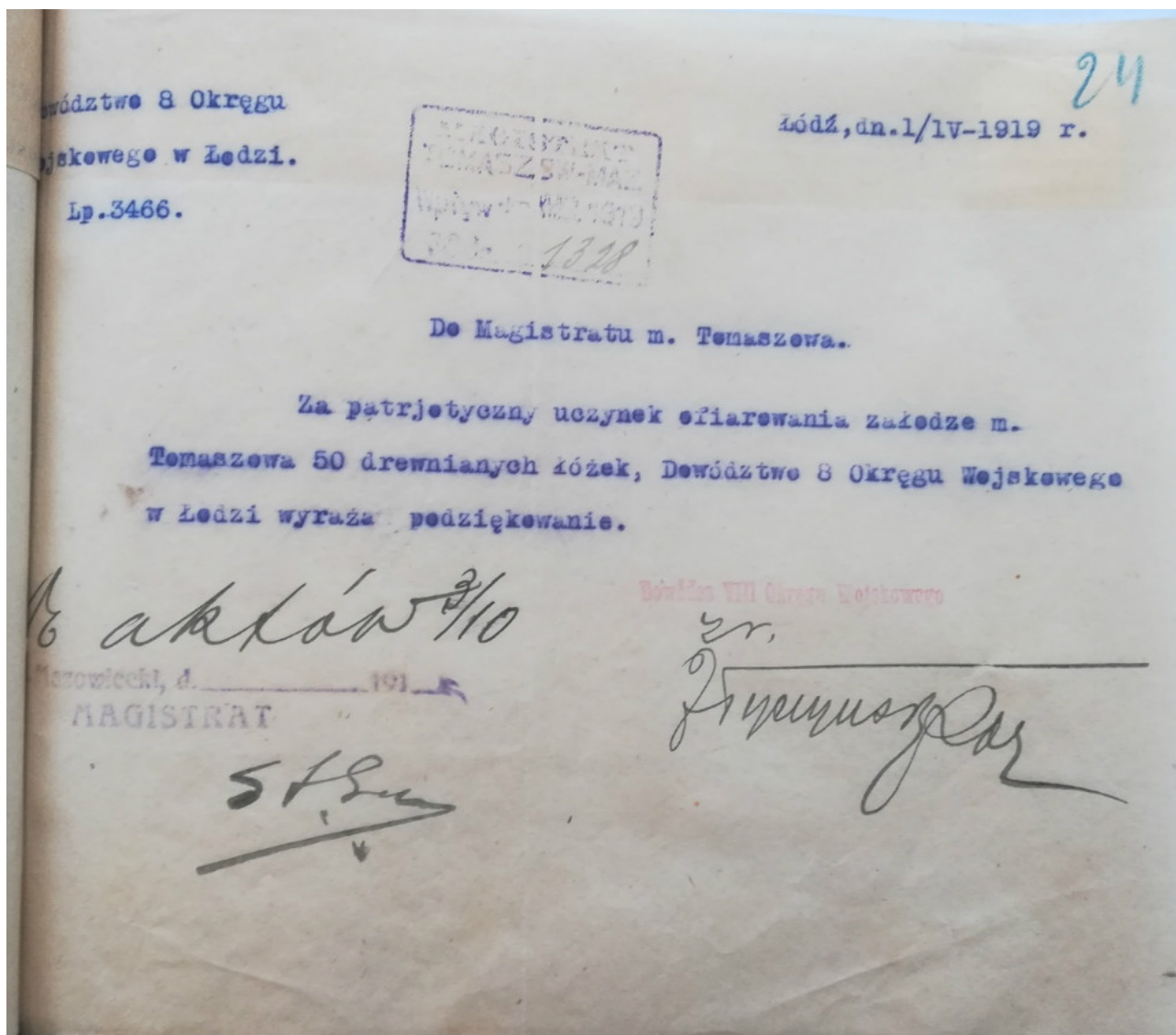
Tomaszów, 5.11.1919.

Magistrat,

[Signature]

Komitet Obrony Kresów,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/169

Oferta Związku Stolarskiego,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/169

Podziękowanie wojska,
APTM, Akta miasta Tomaszowa Mazowieckiego, sygn. III/169

Łowicz, dnia 7 lutego 1919 r.

Dowództwo Okręgu Wojskowego X.

DEKRET

Naczelnika Państwa z dnia 4 lutego r. b.

Na wniosek Rady Ministrów **stanowią** niniejszym
aż do odwołania co następuje: **Winny** uchylenia się od
służby wojskowej do której **zostanie powołany** ob-
wieszczonym **publicznie zarządzeniem** odpowiedniej wła-
dzy ulegnie karze **więzienia od jednego roku**. Do
nakładania w drodze administracyjnej kar za powyższe
przestępstwo upoważniony jest Minister Spraw We-
wnętrznych, przyczem zastosowanie kary **nie uwalnia**
skazanego od przymusowego zaliczenia do szeregu, o ile
okaże się do służby wojskowej **zdatny**.

Naczelnik Państwa *J. Piłsudski* m. p.
Prezydent Ministrów *J. Paderewski* m. p.
Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych
Wroczyński m. p. pułkownik.

Za zgodność:

Nizieński m. p.

Pporucznik i Adjutant,

Druk K. Rybackiego w Łowiczu.

**Dekret Naczelnika Państwa z 7 lutego 1919 r. w sprawie kar za uchylanie od służby wojskowej,
APTM, Akta gminy Żelechlin z siedzibą w Żelechlinku, sygn. 30**

49
119

poborowia 1898r

Wawitowski Józef Zalecblin.
 Pomniak Antoni Zalecblin.
 Motyria Leon Zalecblin.
 Lusiak Stanisław Zalecblin.
 Szafarowski Stanisław Zalecblin.
 Bardski Stanisław Zalecblin.
 Abramowicz Maja —————
 Grubert Gustaw Swiniokian kol.
 Płocki Władysław Janow.
 Liniak Karol Frejano.
 Chodździński Józef Budki Łochowice.
 Soliński Michał Józefin. w woj. pol. wódz. Brin.
 Kacprzyk Józef Prochowice.
 Bartkiewicz Nikodem Łochowice.
 Matysia Walenty Karolowice.
 Golemia Bolesław Julianow.
 Krućka Andrzej Prochowice.
 Kościński Franciszek Łochowice.
 Staroni Jan-Marian Rukoniaczowice.
 Winiarski Antoni Łonka. w woj. pol.
 Pasternowski Mieczysław Jas.
 Zagajewski Jan Bolesław Zalecblin.
 Kosiński Antoni Piotrowice.
 Klimczak Franciszek Piotrowice.
 Korycka Andrzej Marpole.
 Chojocki Leon Lejtko. w woj. pol.
 Otto Ludwik Chodźzewice.
 Kowalski Władysław Chodźzewice.
 Wojcik Antoni Hutkowice.
 Chodźziński Józef Hutkowice.
 Szuka Piotr Władysław.
 Kaczkowski Piotr Głuchowice.

Czerwinski Władysław Sabinowski
 Rogowski Jan Sabinowski
 Szymczak Stanisław Cecelin. na kr. opie.
 Gula Władysław & Prochownice odroczone
 Jan Miller Karol Feljancow, 1899. ?
 Bakowski Jan Sabinowski
 Ambrosi Józef Potymowski
 Aleksandrowicz Józef Hefausow
 Jarlowski Władysław Sabinowski
 Kudlik Feliks
 Kartanowski Władysław Sabinowski
 Nowak Antoni Sabinowski z Nowick
 Bielinski Roman Sabinowski
 Cyriak Jan. Sabinowski
 Wisniewski Antoni Sabinowski
 Wojcik Władysław
 Prochota Władysław Karopna, mieniące
 Wójcik Wojciech Karopna
 Nowak Stanisław Gaj
 Maszkowski Jan Sabinowski odroczone
 Rogowski Józef Karopna 1898 r. przyjęty
 Plaskowski Feliks z Gajem wdrożony w 1899 r.

**Spis poborowych,
APTM, Akta gminy Żelechlin z siedzibą w Żelechlinku, sygn. 30**

9/12 1919. # 369
KOMISARZ
Zarządu Polskiego
na Powiat Rawski
Nr dz. 3968/19

Rawa, dnia 1 kwietnia 1919 r.

Do Wójta

gminy..... Zalesiechlin

Stosownie do polecenia Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych z dnia 21 marca r.b. N 38237, powiadomiam,
że Ministerstwo Spraw Wojskowych unormowało już spra-
wę zasiłków dla rodzin żołnierzy, pełniących czynną
służbę wojskową w wojsku polskim.

O tem należy zawiadomić interesowanych z pouczeniem,
że żołnierze, pozostający w czynnej służbie w wojsku
polskim, winni za pośrednictwem oddziałów, do których
są przydzieleni, zgłaszać prawo swych rodzin do zasiłku
wojskowego.

Zgłoszenia ich zostaną przez odnośny oddział wojskowy
przedłożone Ministerstwu Spraw Wojskowych (Departament
Gospodarczy), które przyznają zasiłki wojskowe.

Warunkiem przyznania zasiłku jest stwierdzenie, że:

- 1) rodzina żołnierza znajduje się w niedostatku,
- 2) żołnierz przed wstąpieniem do wojska żył na utrzymanie rodziny.-

Komisarz

Wój

po przyjeździe do miejscowości do akt. 1919

**Zasiłki dla rodzin żołnierzy,
APTM, Akta gminy Żelechlin z siedzibą w Żelechlinku, sygn. 30**

Instrukcja

dla wójtów i komisarzy policji komunalnej w pracach przygotowawczych do poboru.

Wójt gminy ustali wraz z Oficerem Ewidencyjnym dnia 16 czerwca o godzinie 10 rano, którego dnia popisowi jego gminy (komisarjatu) mają się stawić do przeglądu.

Do przeglądu winien wójt gminy dostawić wszystkich mężczyzn, urodzonych w roku 1899.

Popisowi powyższego rocznika, którzy nigdzie nie są do spisu wciągnięci, winni być również dostawieni do przeglądu.

W sprawach spisu i poboru porozumiewają się wójtowie gmin z Oficerem Ewidencyjnym.

Plakaty, obwieszające powołanie, otrzymają wójtowie gmin od Oficerów Ewidencyjnych 16 czerwca 1919 r., o godz. 10 rano, w powiecie. Plakaty te należy bezzwłocznie podać do publicznej wiadomości przez przybicie w miejscach widocznych i w sposób, w miejscu tem praktykowany.

10.

Listy uchylających się od stawienia przed komisją przeglądową wójtowie gmin (komisarze poljei) winni przedstawić w terminie 10-dniowym Rządowym Komisarzom powiatowym dla natychmiastowego pociągnięcia ich do odpowiedzialności.

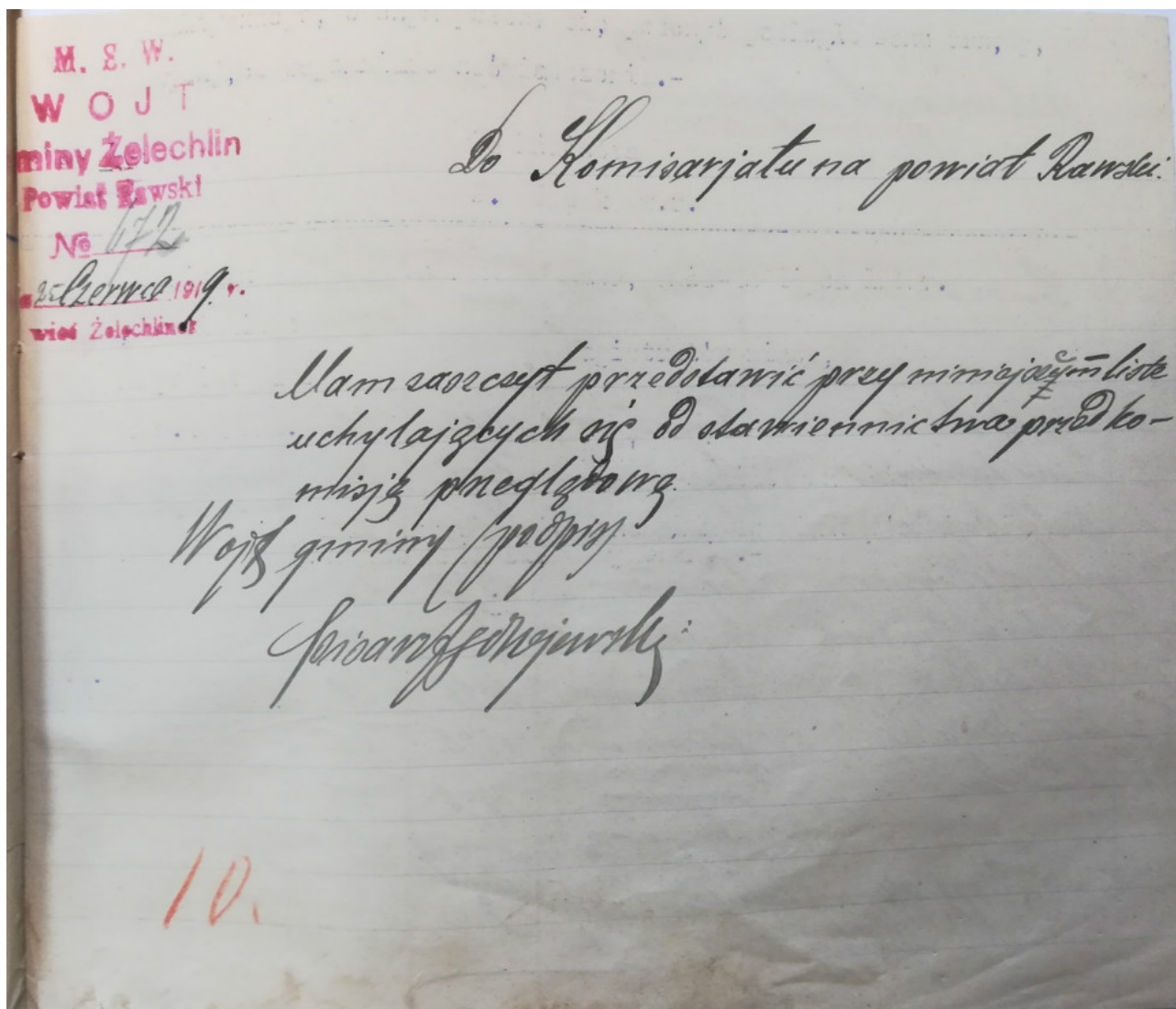
Za niestawienie przed Komisją Przeglądową winni być pociągnięci do odpowiedzialności karnej w myśl dekretu Naczelnika Państwa z d. 4.II r. b. Nr. 14 punkt 168.

Za dokładne i punktualne wykonanie powyższego rozporządzenia czynię p. wójta osobiście odpowiedzialnym.

Minister Spraw Wewnętrznych

S. Wojciechowski.

Instrukcja dla wójtów i komisarzy policji komunalnej w pracach przygotowawczych do poboru,
APTM, Akta gminy Żelechlin z siedzibą w Żelechlinku, sygn. 30

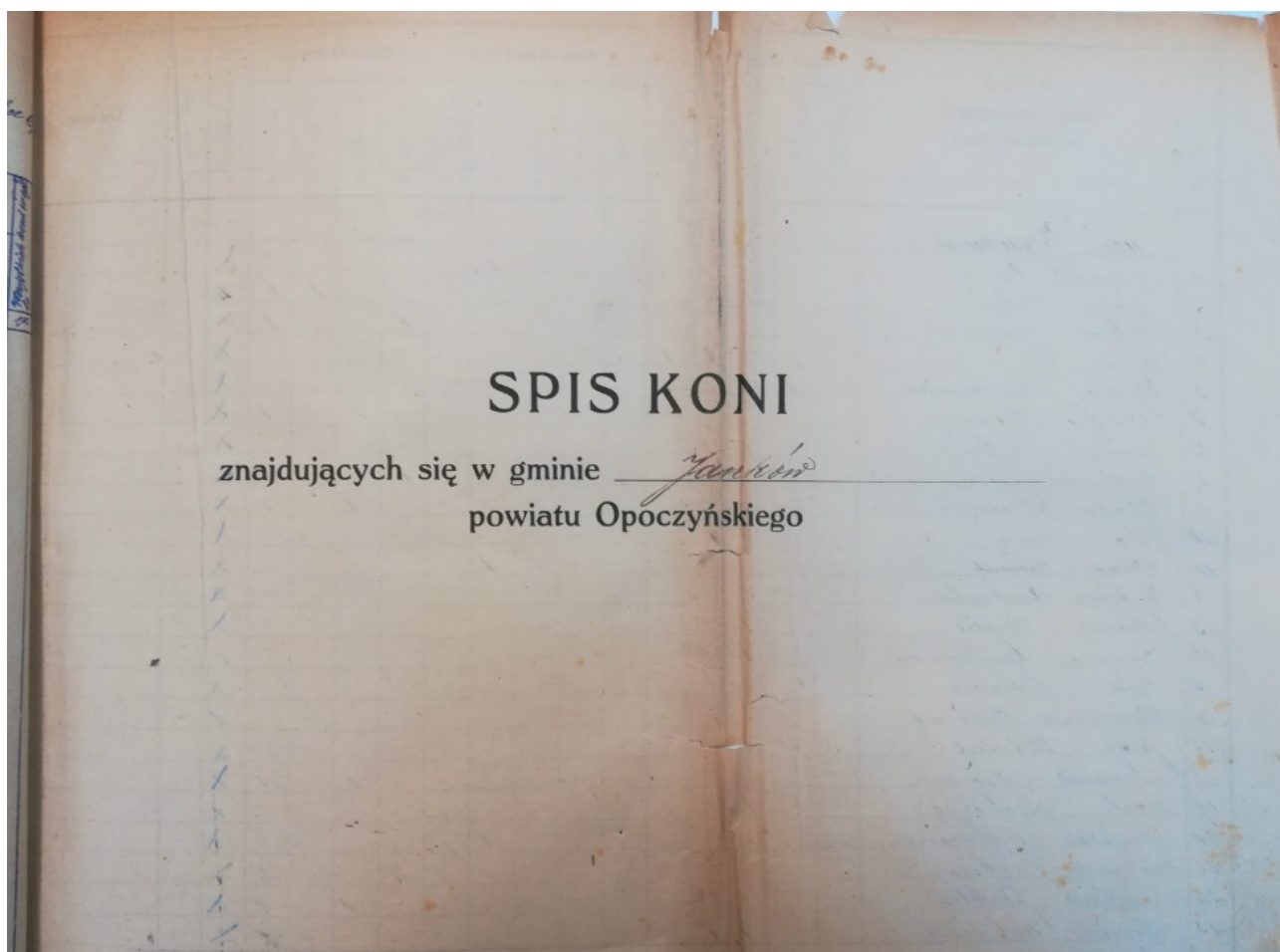
Korespondencja w sprawie osób uchylających się od poboru,
APTM, Akta gminy Żelechlin z siedzibą w Żelechlinku, sygn. 30

Listo
poborowych uchylających się od stawianictwa przed
magistratem

nr	Imię i nazwisko.	Żołnierzy wsi.	poborowy roku.	z listy poboro- wej.	Uwagi.
1.	August Liniak	Trojanów	1897.	24.	
2.	Julian Piotrowski	Gawerkoń	1897.	26.	wawozie przy nie stawianiu
3.	Adolf Kasper	Armińskowice	1897.	26.	
4.	Juljan Wagner	Trojanów	1897.	39.	
5.	Wilhelm Grubart	Armińskowice	1896.	11.	
6.	Władysław Liniak	Kokornia nowa	1896.	24.	z listy pobor- owej
7.	Julian Michalski	Kokornia nowa	1896.	25.	
8.	Julian Skowron	Trojanów	1896.	44.	

Wsi Żelechlin 25 czerwca 1897 roku.
Wojt. gminy Żelechlin (proszę)
podpisać oświadczenie.

Spis poborowych uchylających się przed stawianictwem,
APTM, Akta gminy Żelechlin z siedzibą w Żelechlinku, sygn. 30

L. p.	WIEŚ IMIĘ i NAZWISKO właściciela koni	Konie od lat 4 i wyżej					Konie od lat 3 do 4					Młodzież i źrebięta				Wszystkich koni w ogółie	Średnia i odsetek	Uwaga
		Opisy ogółem ogółem	Wiek ogółem	Placze	R. A. Z. E. N.	W tym koni, których długość karku nie przekracza 1,50 m.	Opisy	Wiek	Placze	R. A. Z. E. N.	W tym koni, których długość karku nie przekracza 1,50 m.	Od 2 - 3 lat	Od 1 - 2 lat	Do roku	R. A. Z. E. N.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
24	Łęka Wesoła	-	2	11	13	2	7	-	2	3	-	4	4	2	10	26	-	
25	Jan Janowski	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	X	
26	Wojciech Kłopot	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	X	
27	Michał Biskup	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	2	2	
28	Jan Makowski	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	X	
29	Wojciech Kłopot	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	X	
30	Jan Janowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	X	
31	Jan Janowski	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	X	
32	Wojciech Kłopot	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	2	X	
33	Wojciech Kłopot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	X	
34	Stanisław Biskup	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	X	
35	Stanisław Biskup	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	X	
36	Stanisław Biskup	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	X	
37	Jan Janowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	X	
38	Kazimierz Janowski	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	1	X	
39	Jan Janowski	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	X	
40	Jan Janowski	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	X	
41	Wojciech Kłopot	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	X	
42	Stanisław Biskup	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	X	1
	Razem		4	15	19	3	2	-	8	10	1	6	8	4	18	42	-	
1	Kazimierz Janowski	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	X	-	
2	Jan Janowski	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	X	-	
	Do przeliczenia	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	3	-	

Spis koni w gminie Janków,
APTM, Akta gminy Janków z siedzibą w Sławnie, sygn. 158

69

Imię i nazwisko Data urodzenia	Przydział mobilizacyjny	Miejscowość zamieszkania	Miejsce przynależności, (wieś, gm. powiat)	Data urodzenia (dzień, miesiąc i r.)	Uwaga
		<u>Przebieg: gwałtowny.</u>			
		<u>Opis</u>			
		<u>rozprawy . . . wrodzonych</u>			
		<u>w 1899 roku.</u>			

Lp.	Adm. listy wstę- pne	Szarża	Nazwisko i imię	Imiona rodziców	Redakcja broszury	Specjalne występy włoskie	Data kontroli zarej.	Przydział mobiliza- cyjny	Miejscowość zamieszkania	Miejsce przyna- leżności, (wies, gm. powiat)	Data urodzenia (dzień, miesiąc, r.)	Uwaga
1.	i	Goregon	Bisulcy Stanisław	Jan i Mazgajna	Piech	Łaschewski			Wies Stawo	Wies Stawo	29 marchnia 1899.	
2.	~	~	Bananczyk Piotr	Stanisław i Mazgajna	~	~			~	~	13 październik 1899.	
3.	~	~	Bronczyński Józef	Karol i Franciszka	~	~			Wies Wygusław	Wies Wygusław	5 marchnia 1899.	
4.	~	~	Drożdż Józef	Stanisław i Iwona	~	~			Wies Łopkany	Wies Łopkany	23 listopad 1899.	
5.	~	~	Filipczak Stanisław	Stanisław i Mazgajna	Piech	~			Wies Korczew	Wies Korczew	5 listopad 1899.	
6.	~	~	Filipczak Józef	Stanisław i Otola	Łopkany	~			Wies Owado	Wies Owado	20 październik 1899.	
7.	~	~	Franciszka Józef	Mieczysław i Franciszka	Piech	~			Wies Dąbrowa	Wies Dąbrowa	14 lipca 1899.	
8.	~	~	Gabryński Jan	Józef i Mieczysław	~	~			Wies Wygusław	Wies Wygusław	16 kwiecień 1899.	
9.	Ułan	~	Jakubczyk Antoni	Jan i Józefa	Stawa- Łopkany	~			~	~	14 maja 1899.	
10.	Goregon	~	Jachimiowski Józef	Franciszka Mazgajna	Piech	~			Wies Okrasice	Wies Okrasice	28 kwiecień 1899.	
11.	Konowin	~	Jachimiowski Stanisław	Antoni i Iwona	Łopkany	~			Wies Prany	Wies Prany	20 kwiecień 1899.	
12.	Goregon	~	Koralski Stanisław	Stanisław i Józefa	Piech	~			Wies Stawo	Wies Stawo	28 kwiecień 1899.	

Spis mężczyzn urodzonych w 1899 r.,
APTM, Akta gminy Janków z siedzibą w Sławnie, sygn. 143

STAROSTWO
w
Rawie-Mazowieckiej

dn. 10/X-1920r.

L. 1357/II.

Do

P. Pójt a

16/10 20 2165.

gm. Lubochnia.

Nikt nie zgłosił petycji

Zawiadamiam, że w sprawie nieprawidłowej rekwizycji podwód przez Dowództwo Placu w Tomaszowie, odniosłem się do tegoż Dowództwa z żądaniem natychmiastowego zaprzestania rekwizycji oraz do władz przełożonych z prośbą o pociąganie winnych do odpowiedzialności.-

Ażeby uzyskać zapłatę za dostarczone podwoły, polecam sporządzić wykaz dostarczonych podwód z wymienieniem: imienia i nazwisko poszkodowanego, daty i drogi w klm., jaką podwoły odbyły.-

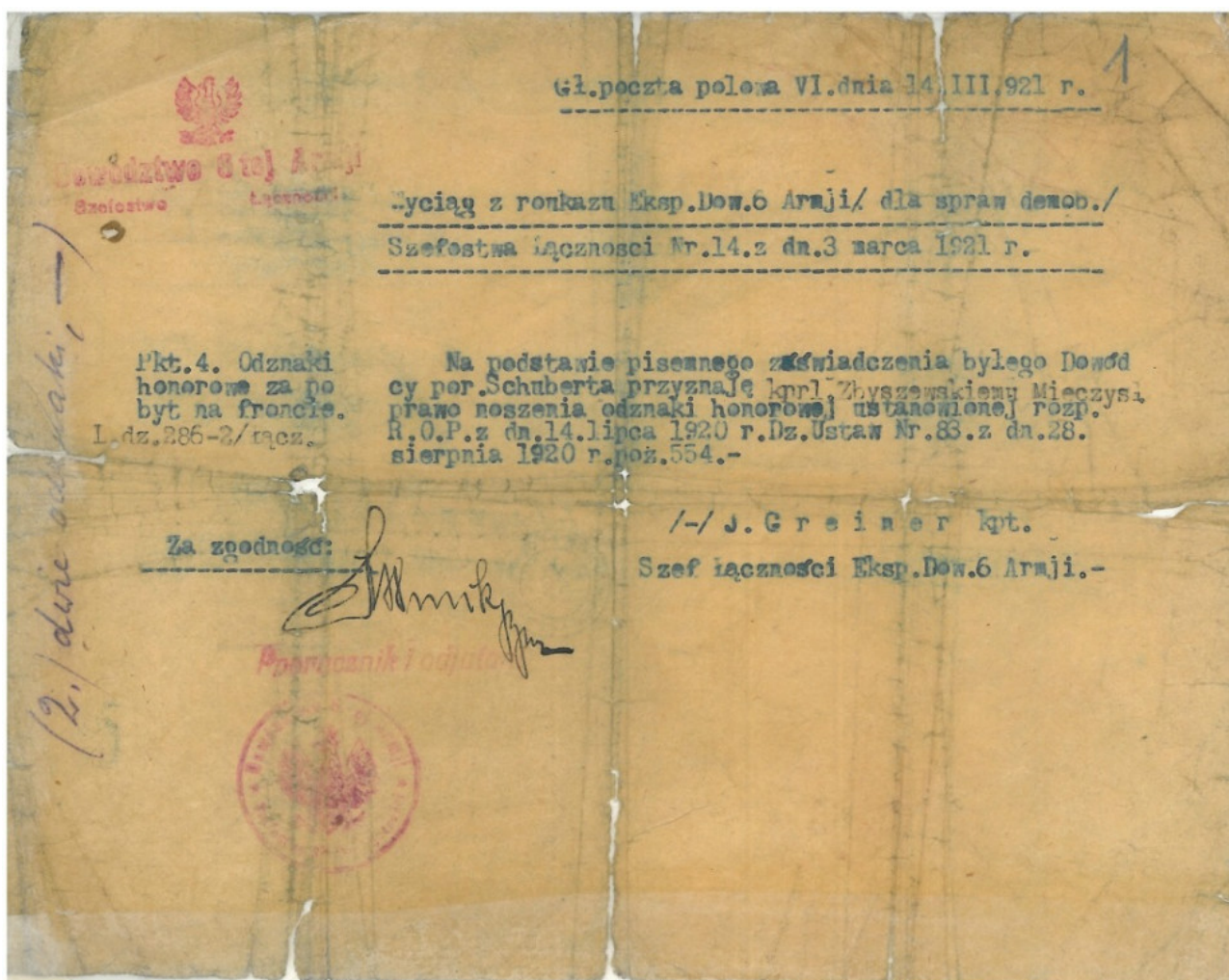
Gdyby nieprawna rekwizycja powtórzyła się, proszę natychmiast zawiadomić o tem, przesyłając sporządzone protokoły.-

STAROSTA

do akt 13

[Signature]

Korespondencja w sprawie rekwizycji podwód,
APTM, Akta gminy Lubochnia, sygn. 449

Wyciąg z rozkazu dowództwa 6 Armii,
APTM, Varia, sygn. 36

- 10 - *Rajmuno*

XII. Przebieg służby wojskowej:

Pobrano dn. / 19... r. przez P.K.U.

Odroczenia:	od	do	Powód i Art.Ust.		
	"	"			
	"	"			

Wcielony dn. / 19... r. do

1. Służba w szeregach:

Przeniesienia, mianowania i awanse:
(data, odnośny rozkaz, władza):

Służył w P.P. pod od 1920, 20/21
28/24 1920, 4 konny puł. Zawodów
Kawolys m. Pucioł ulon

Liłmski - 11 -

Przeniesiony do rezerwy dnia: / 19... r.
(powód, odnośny rozkaz, władza):

2. Służba w rezerwie:

Przeniesienia, mianowania, awanse i ćwiczenia:
(data, odnośny rozkaz, władza):

Przeniesiony do pospol. rusz. dnia *2* / *11* 19*24* r.
(Powód, odnośny rozkaz, władza):
roz. MSWoj Dep. 1 3529/42 z dnia 28/4/22

Książeczki wojskowe,
APTM, Varia, sygn. 53